

øge det internationale politiske pres for at opnå et fuldstændigt prøvestop.

4. De kortsækkende taktiske atomvåben i Europa

Udvalget har i overensstemmelse med den procedure, der blev fastlagt i Folketingets dagsorden af 17. november 1988, gennem udenrigsministeren modtaget en redegørelse fra Det Sikkerheds- og Nedrustningspolitiske Udvalg (SNU) vedrørende spørgsmålet om sammenhængen mellem konventionelle styrker og kortsækkende a-våben generelt samt spørgsmålet om en begrænsning af de konventionelle våben i Europa set i sammenhæng med spørgsmålet om en eventuel modernisering af de kortsækkende taktiske a-våben.

Flertallet har under et samråd i udvalget med udenrigsministeren den 19. april 1989 med tilfredshed modtaget udenrigsministerens bekræftelse på, at der ikke vil blive taget dansk stilling til modernisering af NATO's kortsækkende atomvåben, før regeringen har drøftet sagen med Folketinget.

Flertallet konstaterer med tilfredshed, at det på NATO-topmødet i Bruxelles den 29.-30. maj 1989 var muligt at indgå et kompromis, som fører i den rigtige retning. Beslutningen om den såkaldte modernisering af de taktiske kortsækkende atomvåben er udsat, og USA har givet tilslutning til at indlede forhandlinger om reduktioner af de landbaserede atomvåben i Europa. Der er endvidere fra USA's og NATO's side udtrykt vilje til at opnå hurtige resultater i CFE-forhandlingerne.

Det er flertallets opfattelse, at en beslutning om en modernisering ville have været et forkert politisk signal at udsende i forhold til de igangværende nedrustningsforhandlinger – især de lovende forhandlinger om konventionelle våben, der er indledt i Wien (CFE). En senere stillingtagen kan ikke alene tages på grundlag af militære hensyn, men den skal tillige ses i en bredere politisk sammenhæng, hvori også må indgå, hvordan man kommer videre med nedrustningen.

Det er flertallets håb, at der kan opnås hurtige resultater i de konventionelle nedrustningsforhandlinger (CFE), så muligheden for overraskelsesangreb og offensive militære operationer reduceres, og således at der kan indledes forhandlinger om de kortsækkende taktiske

atomvåben med det formål at styrke sikkerheden og stabiliteten i Europa. Der hviler et stort ansvar på alle parter for at skabe resultater i disse forhandlinger.

Flertallet noterer sig i den forbindelse, at erklæringen fra NATO-topmødet ikke udtrykkeligt udelukker »et tredje nul« på lang sigt. Flertallet anerkender, at målet for forhandlingerne i første række er at nå frem til reduktioner af de landbaserede atomvåben. Det er flertallets opfattelse, at vi derefter skal gå videre i arbejdet for at reducere atomvåbenenes rolle i Europa.

Udvalget bør fortsætte sit arbejde med at analysere problemerne omkring de kortsækkende taktiske atomvåben i Europa.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) beklager, at denne beretning ikke har kunnet underkastes en normal behandling i udvalget, idet et flertal i forvejen har bundet sig ved fremlæggelse af en fælles tekst på et pressemøde. Dermed har flertallet afskåret udvalget fra en seriøs debat, hvorved adskillige mangler kunne være udbedret.

Mindretallet vedstår, at vi i arbejdet med nærværende beslutningsforslag var enige om at starte dér, hvor der var størst udsigt til at opnå enighed. Mindretallet er imidlertid ikke sikker på, at Socialdemokratiet vil insistere på, at de øvrige punkter i forslaget skal behandles inden for en overskuelig fremtid. Dette tvinger mindretallet til at understrege, at følgende punkter, som er anført i forslaget, stadig henstår som ubehandlede i udvalget: NATO's reduktion af afhængigheden af atomvåben og overgang til en ikke-førstebud strategi, arbejdet for etablering af atomvåbenfri zoner bl.a. i Norden, hindring af yderligere militarisering af det ydre rum og overholdelse af den strenge fortolkning af ABM-traktaten.

SF vil fastholde, at også disse punkter i forslaget skal behandles af udvalget.

Hvad angår de punkter, der er inddraget i beretningen, har mindretallet følgende bemærkninger:

Indgåelse af en START-aftale

Mindretallet kan tilslutte sig flertallets bemærkninger om START, men må dog tilføje følgende:

Det er beklageligt, at præsidentskiftet i USA har ført til en langvarig pause i forhandlinger-